

1848, potegovaje se v enomer za svete pravice Serbov, Rumunov, Slovakov in avstrijskih Slovanov sploh in prosee svetlega kralja in cesarja za dovoljenje, da bi zlasti Serbi in Slovenci smeli (moralni) stopiti v kako tesnejšo zvezo z njimi.

Osnova gosp. Ostrožinskega, kako bi se Avstrija imela urediti na podlagi ustavne svobode in narodne enakopravnosti, povzema v jedru tiste misli, ki so leta 1848 vladale in ki še vladajo zastran tega po jugoslovanskih pokrajinah, in izvirajo iz rahlega čustva pravice in žive želje za pravi napredek človeštva, bliža se najbolj temu, kar je slavni Rumun Močony v lauskem pomnoženem deržavnem svetovavstvu v ti zadevi govoril.

Obsega ta bogata zbirka spisov za jugoslavensko najnovejšo zgodovino važnih 23 natisnih pol in se prodaja po 1 gold. 60 kr. Priporočamo jo živo tudi Slovencom.

Kratkočasnice.

* Na božični večer vsedla sta se dva prijatla k večerji, pa oni, ki je prvi zajel vroče juhe, se je tako opeknel, da so ga solze polile. Drugi, ko to vidi, ga vpraša, zakaj se joka in on mu odgovori, da se je spomnil rajncega brata, ki je lani na božični večer še z njim večerjal. Med tem tudi drugi serkne, in ko se opari, da tudi njemu solze na oči vdarijo, reče: Ti se jokaš, ker ti je brat umerl, jaz pa se jokam, da nisi tudi ti z njim umerl.

* Kadar koli Serbi kaj storiti mislijo, vselej besede pristavijo: „Ako Bog dá!“ Nek Turčin vpraša zvečer svojega soseda Serba, ako misli iti jutri na sejm. Serbin mu po svoji navadi odgovori: „Hočem, ako Bog dá.“ Na to reče Turčin: „Bogme, jaz čem iti, Bog dal ali ne dal.“ Drugo jutro se Serbin napravi in pridši k Turčinu ga zakliče: „Hajd sosede, da greva na sejm“; ali ta mu odgovori: „Ne morem, brate, — volki mi so to noč konja pojedli.“

* Pripoveduje se, da je v Carigradu nekaj bil nek Turk, Bekri-Mujo po imenu, kteremu je po očetu neizmerno premoženje ostalo, pa on se je pijančevanju udal in vse zapil in zapravil, da mu ni ostalo nič razun ene plahte, v katero zavil je po ulicah hodil, in nekake stare kape, skoz katero so mu lasje ven šterčali. Enkrat sreča ga turški car na ulicah pijanega, in začne ga karati, da je toliko premoženja zapil in v tako sramoto se pogreznil. Ali Bekri-Mujo se jezno oberne k sultanu in mu reče: „Kaj tebe briga, ako jaz pijem? Ako pijem, pijem za svoje; Ti pa, če misliš, da nimam jaz nič več denarja, povej, za koliko mi daš Štambol (Carigrad).“ Čeravno je cesar vedil, da nima on okroglega, vendar, ker je bil ravno dobre volje, mu reče: „Ne dam ti, Mujo, celega Štambola za nič ne, ampak polovico ti ga hočem dati za toliko in toliko, pa bova za silo oba skup carovala.“ Mujo mu na to odgovori: „Že dobro, jutri ti bom denar prinesel.“ Tako sta se razšla. Ko pa drugi dan o odločenem času Muja z novci bilo ni, car po njega pošlje; al trezni Mujo je priznal, da nima ne pare (vinarja), ne pa toliko, da bi kupil Carigrad ali polovico od njega. Na to cesar zapové, na kose ga razseči, ker se je prederznil tako lagati in s svojim carom šale zbijati. Mujo najpred začne prositi za odpuščenje; ko pa vidi, da nič ne opravi, reče cesarju: „Ker si sklenil, mi lahko življenje vzameš; al prosim te, skaži mi še eno milost, preden me pogubiš. Poišči v svojem cesarstvu tri človeke; enega slepega, ki čisto nič ne vidi, — enega ubožčeka, ki ima samo truplo brez nog, — in enega siromaka, ki celó nič na svetu nima. Te tri daj sem pripeljati in lepo jih nahrani in napoji; mi dva pa hočeva gledati, kaj bodo oni počeli. Cesar v to privoli in hitro zapové, da se taki trije najdejo, k bogati mizi posadé in dá se jim jesti in piti, kolikor hočejo. Ko so se ti moške dobro najeli in napili, spregovorí najpred slepec: „Hvala Bogu in ča-

stitemu caru, ki nas je nahranil z belim kruhom in napojil z rudečim vinom.“ Božec pa, ki ni imel nobene noge, se hitro na to oglasi: „Nesnaga slepa, kako ti veš, da je kruh bel in vino rudeče, ker nič ne vidiš? Ti bom dal kmalo z nogo eno v z—“. Na to siromak zaupije: „Le udri ga na mojo besedo, jaz bom vse plačal, če bo treba.“ Zdaj reče Bekri-Mujo cesarju: „Vidiš, častiti care, kaj vince stori. Slepec nima oči, hromi nima nog, siromak nima denarja: tako sem bil tudi jez včeraj, ko sem bil vinjen, tako bogat, da sem htel Štambol od tebe kupiti.“ Ko je cesar vse to vidil in slišal, Muju prizanese ter mu vse odpusti.

* Turški verozakon sicer prepové Turkom vino piti, ko pa sultan vidi, koliko moč vino v sebi ima, in kako oni po njem hrepené, sklene, ga enkrat tudi sam pokušati. Tako zapové en večer najboljšega vina si prinesiti in tega vina se on prav dobro naleze. Al drugo jutro je bil revež bolan; bolela ga je glava, da je ni mogel pokonci deržati. Komaj se to po dvoru razglasi, se zberejo vsi lekarji ter se pomenjajo, kako bi sultana ozdravili; al car se ni dal njim zdraviti, ampak Bekri-Muja pokliče k sebi, rekši, da je on v tej bolezni bolj zveden, ko vsi drugi dohtarji. Ko Bekri-Mujo pride, mu sultan dopové, kako in zakaj da je bolan in ga vpraša za svét, kaj da mu je zdaj storiti? Mujo mu na to svetuje, naj sopet pije ko sinoč, pa bo glava mahoma dobra. Car ga potem vpraša: „Pa kaj mi je storiti, ako me potem, ko se streznem, spet začne glava boleti?“ In Mujo mu reče: „Potlej pij na novo.“ — „Pa kako dolgo bo to terpelo?“ praša sultan. — „Dokler ne boš vsega zapil, da ti ne bo ostalo nič drugega ko ena sama plahta kakor meni“ — mu odgovori Mujo.

Iz serbskega koledara spisal A. A.

Zastavica,

ki jo bo le tisti uganil, kdor rajtati zná.

V neki veliki fabriki imajo veliko delavcov. Ako grejo po dva in dva (tedaj s paroma) iz fabrike domú, ostane le eden notri; pa taka je tudi, da eden notri ostane, če grejo po trije, ali če jih gré po štiri, pet ali šest skupaj iz fabrike. Le takrat, ko jih gré po sedem in sedem skupaj vèn, ne ostane nobeden v fabriki.

Koliko delavcov je?

Dopisi.

Iz Štajarske. ☉ — Pritožil se je unidan v „Novicah“ nekdo iz Ljubljane zavoljo bohoričice v šematizmu ljubljanske knezoškofije. Nam Lavantiacom še druga poje; ko bi naš šematizem v bohoričici tiskan bil, bi še veselili bili, tako pa, naj se nihče ne vstraši: Jazbec = Jasbetz; Jug = Jugg; Kočevar = Kotscheyer; Pečovnik = Petschounigg; Čučko = Tschutschko; Črepinšek = Tschrepin-schegg; Zupancič = Suppantschitsch; Žuža = Schuscha td. itd. Naš milostljivi knez in škof, ki so pri duhovnih vajah na Slatini pa tudi pri drugih priložnostih slovenščino tako vroče priporočevali, bi ji pač lahko veliko koristili tudi v tem, da prepovejo slovenskim imenom čisto nespodobno pisavo. Ne davajmo sovražnikom sami meča v roke!

Iz Smolnika pri Marburgu 1. dec. D. G. — Po-toženo naj vam bo, drage „Novice“ kako nas naši domači ljudje černijo po svetu; prinesla nam je namreč naša gadja sovražnica „Tagespost“ 30. p. m. novico, da celi spoduji Štajar zahteva nemške šole in nemške uradnike. To je toliko resnice, kakor da norec terdi, da samo on je čeden, drugi vsi pa so nori. Kako le more betvica Sloveno-gračanov tako prederzna biti in kaj takega pisati, ki je ravno toliko proti naši deželi kakor črna nohet proti celi roki! Kaj se pešica mestjanov in trohica njih častivcov podstopi celo deželo vladati? Resnica je sicer, da se nam grozno naprotuje in

da protivniki hrepené nam našo srečo podreti, pa mi upamo v pomoč Vsegamogočnega, in v pravico cesarjevo, in se nadjamo boljših časov; zato rečemo s kraljem Davidom: „sram naj jih bo, kateri nam hudo želijo“, mi pa hočemo hvaliti Gospoda, ki je nam terdno voljo dal, ostati zvesti sinovi materi svoji!

Iz Dvora na Koroškem 3. decembra. * — Od tistega časa, kar je naš skerbni hišnik gospod E. vsejal dobro slovensko seme na našo rodovitno slovensko zemljo, med tem, ko se je zdelo, da nekteri njegovih sodelavnikov spijo, ali se z drugimi poselstvi pečajo, ostane sovražén človek, da bi se kakor sam pravi „gefährlichen Wühlerinen“ neprestrašeno v bran postavil, in priseje ljulke med slovensko pšenico, — od tistega časa je navstal pri nas prav ostuden prepír zastran slovenščine, ki je že veliko zvestih prijatelov razdvojil. Kaj je nam s to ljulko storiti? — Pustimo jo med svojo pšenico, — čistimo samo svojo pšenico, ki jo imamo za seme namenjeno, najbolj kakor moremo, in naša žetva bo dobra; dobra bo tudi naša pogača! Ne prepírajmo se z našimi protivniki, — to je le bob v steno, le bob, ki ne veljá za pogačo našo! — Pa čujte ljubi naši kranjski bratje! veste li: koliko jih je pri nas in pri vas, ki se za slovenščino potegujejo? Mislil sem, da jih je več, al pred nekimi dnevi sem še le od nekega nemškutarja zvedil, da so na Koroškem 3, na Krajskem pa je en sam. Tako uči štatistika nemškutarska. Pa to ni ljulka, to so le prazne pleve, ki ne morejo zadušiti naše na dobro njivo vsejane slovenske pšenice. Naša slovenska zemlja je rodovitna, seme tudi verlo kaljivo, sejavec, posebno na duhovnem polju, tudi dosti, ki se neprestano trudijo za dobro žetev. Delajmo tedaj, sejmo nevtrudljivo najpopred na svojem polji, vsak drug ravno tako, pa tudi na svojem brez vsega prepíra; terjajmo svoje pravice, zahtevajmo skoz in skoz slovenske uradnike in ravno take župane, in pokazalo se bo samo po sebi, da ni ne na Koroškem ne drugod vse nemško; če pa tudi to naših nasprotnikov ne preveri, pa začnimo pridigovati povsod tudi po slovenski. To bo gotovo „argumentum ad hominem“.

Iz dolenske strani 5. dec. — g — V zadnjem listu ste nam prinesle ljube „Novice“ preveselo novico, da so se jeli pri mokronoški sodni zapisniki v domačem, slovenskem jeziku pisati. Radovali smo se tega, da vam po pravici povem, iz celega serca, ker smo si mislili: hvala Bogu, da prisija enkrat sonce tudi pred naše slovenske vrata. Al žalí Bog, kratko le bilo je naše veselje, ker zvedili smo za gotovo, da je po gosp. predstojnikih novomeške okrožne sodnije in mokronožkega okraja gospodu, ki je gori omenjene zapisnike, kakor slišimo, samo v kazenskih preiskavah napravljaj, raba slovenskega jezika ne le v kazenskih rečéh, temuč pri vseh uradnih opravilih sploh prepovedana. Kar se tiče vzroka te prepovedi, pravita nek gosp. predstojnika, da je pri nas bila od nekadaj navada, v sodnih opravilih le nemški jezik rabiti, da so to navado više sodnije poterdile in da jo je priznalo tudi visoko ministerstvo pravíce z odpisom od 29. oktobra. Zatoraj, dokler ne pride od zgorej drugačna naredba, ima se, pravita, pisati vse samo v nemškem jeziku. — Žalostno je pač tako ravnanje, žalostno, da ne more žalostneje biti. Če pojde tako, kadaj bomo dosegli svoje pravice! V lice diploma od 20. oktobra 1860 in patenta od 26. februarja 1861 sklicovati se na staro navado in ministerski odpis od leta 1850! Temeljne ustavne postave našega cesarstva so tedaj nič? Nič slovesne besede, ki so jih Njih Veličanstvo pred zastopniki avstrijskih narodov s prestola govorili? Nič obstoječi kazenski red od leta 1854, ki v §§. 123 in 184 jasno zapoveduje, da se imajo zapisniki pisati v tistem jeziku, ki ga govori priča ali obdolženi. Pa če se že imenovana g. predstojnika, v ustavni Avstrii, terje deržita ministerskega odpisa, kakor cesarske postave, zakaj ne gledata na odpis sedanjega ministerstva od 22. julija 1861, poslani viši sodni na Mo-

ravskem, v katerem se ji na vprašanje, ali bi se smeli slavenske vloge reševati po slavenski, in s slavenskimi strankami napravljati slavenski zapisniki, jasno odgovarja, da „se to po izdanih temeljnih deržavnih postavah samo po sebi razumeva.“ Dokler tedaj že vsi drugi avstrijski narodi veselo vživajo pravice, ki so jih Nj. Veličanstvo najmilostliveje vsem enako podelili, samo nam Slovencom še ni privoščeno, da bi vsaj v najmenitnejših svojih zadevah, kjer nam gré za naše poštenje, za premoženje, za telesno svobodo in celó za življenje, namreč v kazenskih zadevah vedili in slišali v svojem jeziku, kaj se piše in kaj dela. Pa še tudi na Slovenskem ni povsod tako. Saj slišimo že vendar in beremo od drugih strani, iz Ljubljane, Planine, Senožeč, Verhnike i. t. d., da se dajejo brez vse obotave na slovenske vloge slovenski odgovori; slišimo celó, da je novomeška okrožna sodnija predloženo preiskavo s slovenskimi zapisniki končno rešila brez najmanje spodtike nad slovenščino; s kako pravico se je potem gosp. sodni predsednik v to reč vmešal? Ako se še sedaj zapreke delajo pravicam našega jezika v kancelijah ondi, kjer uradniki ne znajo našega jezika kakor bi ga imeli znati v svoji službi v slovenskih krajih, saj vendar ta zapreka nikakor ne more veljati tam, ker so uradniki močje, ki v slovenski pisavi svoje opravila ravno tako dobro opravljajo kakor v nemški, in to je spričala v omenjeni zadevi sama okrožna sodnija s tem, da jo je rešila brez vsake opazke, tedaj našla vse čisto v redu. S tem je spet in sicer službeno dokazano, da je naš toliko obrekovani jezik dostojno izobražen in sposoben za kancelije, in v oziru takih dokazov se pač mora dati na gosp. Černetovo interpelacijo odgovor, kakor ga terja ravnopravnost narodov in sposobnost našega slovenskega jezika. Skor da je prav bilo, da gosp. minister ni odgovoril pred, in da se je primeril ta vmesni prigodek.

Iz Šen-Peterske fare v Ljubljani na sv. Miklavža dan. — Prosimo vas, ljube „Novice“! da nam dovolite malo prostorčka, naj postavimo svojemu gosp. duhovnemu pomočniku Matiju Torkarju pri njihovem odhodu iz Ljubljane mal spominek v znamenje naše serčne hvaležnosti, ljubezni in spoštovanja, ktere so si v malo časa, kar so bili pri nas, s svojo gorečnostjo v cerkvi in v šoli, in s svojo zgovornostjo v pregladki, mili domači besedi na prižnici pridobili kakor malokdo. Zato kličemo za nimi: Dasiravno ste nam zgodaj vzeti bo vendar nepozabljivo pri nas Vaše ime. Čast in hvala Vam, preljubljeni Gospod! Sto sreč povsod Vam želimo, ter blagrujemo ovčice, ki bodo poslušale Vaših besed priserčnost in milobo! Da ste srečni po vseh Vaših potih za slavo Božjo in blagor domovine!

V imenu farmanov.

Iz Ljubljane. V pondeljek opoldne so se pripeljali Njih Velic. cesar iz Benetk v Ljubljano in po kosilu na železnici se podali naprej na Dunaj. Gospod nadvojvoda Ernst in gospod c. kr. deželni poglavar sta jih sprejela na kolodvoru.

Iz Ljubljane. Govorica v našem mestu se sedaj že več dni mota okoli tistega roparskega umora, ktereга smo omenili zadnjo pot, pa še okoli nekega družega, po katerem je smert storil pridni sadjorejec Grega Sedušak iz Tujnic domá, kteremu je kmetijska družba pred nekoliko leti sreberno svetinjo podelila. Prišel je 77 let stari mož po opravkih v Ljubljano; v torek so ga na ljubljanskem mahu v tako imenovanem „farškem grabnu“ našli mertvega v vodi; preiskava je pokazala, da je bil v bit in sicer z nekim okroglim, gladkim, težkim kolom. Sinova njegova stanek rekla, da je oče vzel kakih 12 gold. sabo, ko je iz doma šel; pri mertvem so pa našli le nekoliko papirnatih in srebernih desetih. Kdo ga je vbil, še ni dosihmal nobenega sledú. — Že zlo pa letí sum na unéga, ki je umoril neznanega človeka, ktereга so na bizoviški cesti našli brez glave; al vjeli ga še niso, tudi glave še niso našli; zaperte

imajo nekatere, po katerih se bo menda kmali kaj več zvedilo, ker je neki hlapec že marsikaj povedal, čeravno je v drugem zaslišanji nek spet zlo tajil. Kerčmarica na dolenski cesti pod Rakovnikom, kjer je zadnji večer s tistim človekom pil, na ktereга sum umora letí, pripoveduje, da je umorjeni bil velik in močen, pa že postaren človek, — da je prišel iz Karlovca in da je znal slovanski, nemški in laški jezik. Kdo prav je bil, se še ne vé. — Tretja pa nekako drugačna prigodba iz življenja roparske in tatinske derhali se je primerila pretekli teden tudi blizo Ljubljane. Nekdo je vkradil kravo v okolici sv. Katarine in jo za majhen dolar prodal v fari Poljski; kupec pa je naznanil to svoji kantonski gosposki v Ljubljani, ki ga je kmali vjela; dva služabnika sta ga z zvezanima rokama v Ljubljano gnala. Med potjo pri Udmatu, ker so po stezi blizo vode šli, se zakadí tat v kožuho, kakor je bil, v Ljubljano ter misli preplavati na ono stran; al velika in dereča voda ga zgrabi in nese proti Selu, dokler se ne potopí; služabnika letita za njim in kličeta ljudi na pomoč; al zginil je, da ni bilo ne sledú ne tirú po njem. — V četrtek (menda zjutraj ob 7. uri) bojo obesili tukaj tista dva Laha, ki sta letos mesca januarja v tukajšni posilni delavnišnici s krivcom zaklala svojega tovarša, tudi Laha; eden Janez E., mesar iz Verone, je 41 let star, drugi delavec iz Mantove, pa še le 28 let. Leta 1860 so vtaknili oba zavolj nemarnega življenja z mnogimi drugimi laškimi lenuhi v tukajšno posilno delavnišnico. V četrtek bo krivava sodba storila konec hudobnima morivcoma.

Iz Ljubljane. — Tretji zbor pravoznanskega društva bo v petek 13. dne t. m. zvečer ob 5. uri v svojem stanovališču v Salendrovih ulicah št. 195 v 2. nadstropji. Znanstveni govori bojo obsegali razkosovanje zemljiš iz ozira empirijskega (gospod viteza Fritsch-a) in iz ozira narodno-gospodarskega (gosp. dr. H. Costa) in o izjemi rabljenih stvari od gosp. dr. Uraniča.

— Čitavnici naši sta darovala: gosp. Janez Kalister 100 gold., gosp. Martin Hočevnar iz Kerškega 20 gold. Verilima domoljuboma se bo društvo spodobno zahvalilo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. (Iz državne zbornice). Predlog doktorja Herbsta: naj se pri okrajnih (kantonskih) gosposkah ločijo sodnije od političnih uradnij tako, da je vsaka teh kancelij samostojna za se, — je po večdnevnih pomenkih v zbornici poslancov 6. dan t. m. bil zaveržen. Večina, ki je glasovala za Brolihov nasvèt, naj se državni zbor sedaj, ko ni mogoče one ločitve popolnoma dognati, ne spuša v ta sklep ali, kakor se po parlamentarni besedi pravi, „prestopi na dnevni red“, je bila sicer majhna (le 89 zoper 78), vendar je zmagala. Desna stranka se je pri tem glasovanju ločila na dvoje; Čehi so glasovali za prehod na dnevni red, ker jim je bil celó po volji Havelkov skor enoglasno sprejeti pristavek: „naj se od vlade zahteva, da berž ko berž osnuje postavo za popolno ločitev sodnij od političnih gosposk“; Poljaki pa so se potegovali za to, naj se berž stori kar se more, če tudi ne popolnoma, za ločitev sodnij od političnega opravstva. Dr. Tomau dokazavši, kako se mora včasih po 2, 3 in še več let čakati na to in uno, je z Poljaci vred glasoval za Herbstov predlog, da bolje je saj nekaj kakor nič, in pri tem omenil, da desti bolje in hitreje so se opravljale sodniške zadeve pri nas na Kranjskem pred letom 1848, ko smo naše stare komisariate imeli. Pa tudi leva stranka je bila razcepljena na dvoje; „unionci“ so večidel glasovali za Herbstov predlog, „veliki Avstrijanci“ pa po Brolichovem predlogu, ktereга sta zagovarjala tudi ministra Schmerling in Lasser, zoper njega. Najbolj pa je govor državnega ministra odločil zmago za odlog te zadeve, ker je za gotovo obljubil, da

bode vlada že v prihodnjem shodu državnega zbora novo postavo o tem predložila. — V pondeljek se je začelo posvetovanje o prevažni postavi za tisk (časnikov in knjig). — Nekteri časniki pripovedujejo, da bode vlada prihodnji teden zboru predložila državni stroškovnik in dohodkovnik (budget) za leto 1862, ker se more na 140 poslancov zanašati, ki bojo za njeni predlog glasovali; — ob enem bo vlada nek tudi predložila začasno postavo za odgovornost ministrov. — 18. dan t. m. se bo čez božične praznike do sv. treh kraljev zbor spet razšel. — Zbornica gospôska je v pondeljek tri od zbornice poslancov ji izročene postavbe: namreč postavbo za pisemsko skrivnost, za hišno pravico in osebnostno svobodo — pretresovati začela; dotični odbori so nek le nekaj malega pre naredili.

— Ministerstvo dnuarstva oklicuje, da se ne bo več novih papirnatih desetíc izdalo, ker je število za izdavanje namenjenih (menda za 12 milij. gold.) že polno; le raztergane stare se bojo zamenjale za nove.

— Šuselka bo ob novem letu začel izdajati političen tedenski časopis; tudi se sliši od novega vladnega lista češkega, poljskega, serbskega in magjarskega, ki se bo po novem letu tu izdajal.

Hervasko. Telegram iz Zagreba v „Pest. Hirnök“ naznanja, da je ban generalmajoru Čivić-u ukazal, nemudoma se podati v tabor Osmana paša v Bihać; zakaj? se ne vé.

Ogersko 5. dec. — Grof Forgach, korar v Ostrogonu, je za namestnega nadžupana izvoljen in kardinal-primas Scitovsky vsled prošnje svoje nadžupanstva odvezan. — Vredba županij po začasni postavi bode kmali gotova; že so za 40 županij izvoljeni predstojniki, 18 nadžupanov-naměstnikov, 22 pa kralj. komisarjev.

Česko. Govori se, da grof Edmund Hartig, sedaj poslanec v državnem zboru, pride za c. k. deželnega glavarja le-sem. — Napovedan je nov česk časnik pod imenom „Hlas“, program njegov je po vsem enak programu „Nar. Listov“; le do žlahne gospôde ne kaže dosti zaupanja. Tudi temu časniku stoji na čelu: „Avstrija“ z ravnopravnostjo v vsem, močna in nezavisna le v federacijni, ne pa v centralistični osnovi. — Iz Dunaja slišimo važno novico, da so nemški poslanci iz Češkega se v dogovor spustili z slovanskimi, da bi se poravnale navskriž-misli med njimi.

Iz Benetk 1. dec. Danes so začeli c. k. urednikom vse plačila spet v srebru izplačevati.

Laško. Iz Turina 6. dec. Nenadoma je prišel Garibaldi pred včerajnim le-sem. Razprave v državnem zboru so žive. Ratazzi podpira ministerstvo in terdi, da bo Rim kmalo glavno mesto Italije. Buoncampagni pa pravi, da Rima Italija ne bo pred Benetkami dobila; za Benetke potrebujemo 300.000 vojakov; sedaj jih imamo še le 145.000. Garibaldita še ni bilo v zboru; vse vgibuje, zakaj je prišel v Turin.

Rusovsko. Govorica gré po Parizu, da se rusovska armada pomikuje proti Prutu. — Sliši se, da car hoče Poljakom dovoliti autonomijo (samostojnost) na podlagi pogodb od leta 1815.

Gerško. Iz Aten 30. nov. Hudodelnik Dosios, ki je na kraljico strelil, je enoglasno kriv spoznan in k smerti obsojen.

Turško. Iz Carigrada 30. nov. Sultan je preklical starodavno postavbo, po kateri so se mogli otroci možkega spola iz sultanove rodbine moriti. — Ker so ustajniki hercegovinski v Sutorini na dveh mestih proti meji avstrijski kanone nastavili in poveljnik njih Luka Vukalović ni ubogal ukaza avstrijske vlade, naj do 30. nov. odpravi baterije, ki so poti med okolico Dubrovniško in okrožjem Kotarskim nevarne, je 3. dan t. m. avstrijska armada z dvema baterijama marširala v Sutorino in pod poveljstvom generalmajora Rodića na avstrijski meji in vojaški poti